

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från riksdagsförvaltningen
2014-05-16
Besvaras senast
2014-05-21 kl. 12.00

Till näringsminister Annie Lööf (C)

2013/14:615 Motköp och transparens

Sverige är i dagsläget en stor exportör av vapen och krigsmateriel och har under de senaste åren ingått ett antal kritiserade affärsuppställningar, bland annat med odemokratiska regimer. Särskilt omdiskuterad har exporten av JAS varit, där oklara avtal om motköp och misstankar om korruption och mörkläggning följt affärerna.

Det råder i dag stor enighet internationellt om att motköpsaffärer eller så kallade offset generellt är något dåligt eftersom de anses strida mot frihandelsprinciper. De hindrar den fria konkurrensen, de omgärdas av nästintill obefintlig transparens och öppnar för korruption. World Trade Organization (WTO) har av dessa skäl i princip förbjudit offsetaffärer. Men eftersom överskottet på vapen är så stort i världen har man beslutat om att göra undantag för just krigsmateriel.

Lite förenklat handlar offsetaffärer oftast om direkt och indirekt offset. Det förstnämnda handlar om ett sidoavtal som direkt berör huvudprodukten som säljs och köps. Det kan vara militär utrustning, system och tjänster. Indirekt offset kan beskrivas som sidoavtal som inte är direkt relaterad till den produkt som säljs och köps. Det kan vara alla typer av produkter, ofta av civil karaktär. Det kan handla om råvaror, jordbruksvaror eller andra produkter. På grund av affärernas omfattning riskerar dessa sidoavtal att påverka den svenska marknaden i stor utsträckning.

Den tidigare socialdemokratiska regeringen menade att motköp inte var en angelägenhet för regeringen utan en angelägenhet enbart för Gripen International och köparländerna. Under 2014 väntas bland annat Schweiz och Brasilien besluta om beställningar av JAS-plan.

Mot bakgrund av det ovan anförda vill jag fråga näringsministern:

Avser näringsministern att spela en aktiv roll i hur Gripenprojektet konstruerar kommande motköpsaffärer och kommer regeringen att ställa krav på öppenhet och transparens vid dessa motköpsaffärer?

.....
Peter Rådberg (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin